

Årsmøtereferrat 2014

Hedmark Sau og Geit

Fylkeslag med 600 medlemmer og 21 lokallag

Bli medlem og støtt opp under NSG sitt arbeid med fokus på:

1. Økonomi og marked
2. Produksjonsvilkår
3. Faglige utfordringer
4. Egen organisasjon
5. Politikerkontakt, alliansebygging
6. Informasjon

www.nsg.no/hedmark
HEDMARK SAU OG GEIT

Innhold

Sak 1. Åpning	s. 3
Sak 2. Opprop av utsendinger	s. 3
Sak 3. Godkjenning av innkalling og sakliste	s. 4
Sak 4. Valg av 2 personer til å skrive under møteprotokollen	s. 4
Valg av 2 personer til tellekorps	s. 4
Sak 5. Årsmelding for 2013	s. 4
Sak 6. Regnskap 2013	s. 4
Sak 7. Saker til behandling	s. 4
Sak 8. Valg	s. 5
Sak 9. Behandling av saker	s. 5
Sak 10. Arbeidsoppgaver og budsjett 2014	s. 6
Sak 11. Tid og sted for årsmøte 2015	s. 6
Signering av årsmøteprotokollen	s. 6
Vedlegg 1. Regnskap og budsjett 2013	s. 7
Vedlegg 2. Forslag til søknadsskjema for lokallag	s. 8
Vedlegg 3. Innspill til jordbruksforhandlingene	s. 10
Vedlegg 4. Arbeidsplan 2014	s. 11
Vedlegg 5. Budsjett 2014	s. 12
Vedlegg 6. Leders tale	s. 13

REFERAT ÅRSMØTE 19. FEBRUAR 2014

Gammelstu Stai, Imsroa, Stor-Elvdal onsdag 19. februar 2014 kl. 11.00-15.30

Sakliste:

1. Åpning

Leder Ole Jakob Akre ønsket alle velkommen til årsmøte. Akre overlot ordet til ordstyrer Kjell Gunnar Tveråen.

2. Opprop av utsendinger

Stemmeberettigede:

Representant fra:	Navn
Styret	Ole Jakob Akre
Styret	Martin Mostue
Styret	Ola Gløtvold
Styret	Kjell Eierholen
Styret	Charlotte Ryen
Alvdal	Ola Flaten
	Lars Ola Johnsen
	Jo Agnar Hansen
Eidskog	
Elverum	Erik Danielsen
Engerdal	
Folldal	Hilde Stokke Odden
	Siw Aase Elgvasslien
Grue	Per Roar Stømner
Kongsvinger	
Kvikne	Mona Malvik Arntzen
Løten og Vang	Per Helge Lindholt
	Ulf Skårholen
	Henry Alvseike
Odal	
Os	Kjell Horten
Rendalen	Helge Gunnar Søberg
Ringsaker	Olav Bratberg
	Sigur Hovde
	Martin Øveråsen
	Kjell Åsbrein
Romedal og Stange	Grethe Standerholen
	Arne Kristian Strømsrud
Sollia	
Stor-Elvdal	
Tolga	Odd Rune Enget
Trysil	Knut Nordgård
Tynset	Per Morten Brekken
	Kjell Gunnar Tveråen
Øvre Solør	
Åmot	

Observatører:

Representant fra:	Navn
Sekretær HSG	Toril Hårdnes
Møteleder	Kjell Gunnar Tveråen
Valgkomite HSG	Hilde S. Odden
	Per Roar Stømner
Fagråd Geit	
Avlsutvalg Sau	Per Helge Lindholt
Hedmark Gjeterhundlag	Jo Agnar Hansen
Hedmark Bonde- og Småbrukarlag	Ståle Støen
Nortura	Toril Hårdnes
FKT-prosjektet	Øyvind Løken

Det møtte 28 stemmeberettigede av 41 mulige.

3. Godkjenning av innkalling og sakliste

Innkalling og sakliste enstemmig godkjent

4. Valg av 2 til å underskrive protokollen sammen med møteleder

Mona Malvik Arntzen og Kjell Horten valgt

Valg av 2 personer til tellekorps

Øyvind Løken og Ståle Støen valgt

Leder holdt deretter tale til årsmøteforsamlinga (vedlegg 6). Til slutt ønska han spesielt velkommen til Øyvind Løken i FKT-prosjektet som orienterte om arbeidet i prosjektet og spesielt om avkortning i rovvilterstatninger.

5. Årsmelding for 2013

Møteleder gikk gjennom årsmeldinga avsnitt for avsnitt.

Ola D. Gløtvold kommenterte at sjøl om trenden er at medlemstallet har gått jevnt nedover siden 2006, så er medlemstallet i HSG på samme nivå i 2013 som i 2012.

Forsamlinga diskuterte rovviltforvaltningen i forbindelse med statistikken for rovvilttap og erstatninger.

Årsmeldinga for Hedmark Sau og Geit ble enstemmig vedtatt.

Per Helge Lindholt stilte spørsmål til den negative kassasaldoen i regnskapet til Hedmark Gjeterhundlag (HGL). Leder i HGL Jo Agnar Hansen kjente ikke til hva dette skyldes og viste til at regnskapet var revidert og godkjent uten kommentar.

6. Regnskap 2013

Det ble bemerkta at det er datofeil fra regnskapskontorets side. Hilde Stokke Odden påpekte at det er egenkapitalen som skal refereres i revisjonsrapporten og ikke balansen. Styret tar dette opp med revisorene for neste revisjon. Det framkom ønske om at budsjettet for regnskapsåret tas med i resultatregnskapet. Korrigert utgave av regnskapet med korrekte datoer og budsjett for 2013 er vedlagt (vedlegg 1).

7. Saker til behandling

a) Støtte til aktive lokallag

Sekretær Toril Hårdnes la fram et forslag til søknadsskjema for lokallaga om støtte fra fylkeslaget (vedlegg 2) Kostnaden ved å støtte kjøring til årsmøtet for lokallaga er beregna til 15.000 kr.

b) Innspill til jordbruksforhandlingene

Leder Ole Jakob Akre la fram et forslag til innspill til NSG angående jordbruksforhandlingene 2014 (vedlegg 3).

8. Valg

- a. Leder for 1 år
Ole Jakob Akre er gjenvalgt med 28 stemmer

- b. Styremedlemmer
Styremedlem for 2 år: Martin Mostue enstemmig gjenvalgt
Styremedlem for 2 år: Ola D. Gløtvold enstemmig gjenvalgt
Styremedlem for 1 år: Charlotte Ryen enstemmig gjenvalgt
(Kjell Eierholen valgt for 2 år i 2013)

- c. Nestleder for 1 år: Martin Mostue, gjenvalgt

- d. 3 varamedlemmer for 1 år
 - 1. Mona Malvik Arntzen, Kvikne valgt
 - 2. Ulf Skårholen valgt med 25 stemmer
 - 3. Elin Baugslie, Alvdal, gjenvalgt

- e. Revisorer ikke på valg i år
(Sigurd Stølan og Knut Magnar Holmen valgt for 2 år i 2013)

- f. Medlem til valgkomiteen for 3 år: Siv Åse Elgvasslien, Folldal
Personlig vara for 3 år: Ola Flaten, Alvdal

- g. Møteleder og vara for årsmøtet 2015
Jorunn H. Støen, Folldal og vara Kjell Gunnar Tveråen, Tynset

- h. Godtgjørelse til tillitsvalgte
 - Leder: 20.000 + 6.000 kontorhold
 - Nestleder: 2.000 kontorhold
 - Styremedlemmer: 1.000 kontorhold
 - Revisorer: 1500 kr
 - Leder i valgkomiteen: 1500 kr
 - Møtegodtgjørelser:
 - Dagmøter > 6 timer: 1500 kr
 - Møter < 6 timer: 700 kr
 - Kjøregodtgjørelse etter statens satser

- i. (Ingen landsmøtedelegater i 2014)

9. Behandling av saker

- a. Støtte til lokallag
Saken behandles under budsjett.

- b. Innspill til jordbruksforhandlingene

Styret fikk innspill fra salen om omformuleringer og oppdateringer på enkelte punkter. Styret får fullmakt til å jobbe videre med saken fram til fristen 2. mars til NSG. Lokallagene sender innspill til HSG innen 26. februar.

10. Arbeidsoppgaver og budsjett 2014

Leder la fram styrets forslag til arbeidsplan (vedlegg 4) og to alternative budsjettforslag (vedlegg 5).

Årsmøtet godkjente arbeidsplanen slik den forelå. Det kom fram ønsker å vedta et budsjett som gikk i 0. To redigerte budsjettforslag ble satt fram til avstemning og det ble vedtatt et budsjett uten støtte til lokallag og som går i 0 (Budsjett C, vedlegg 5).

11. Tid og sted for årsmøte 2015

Leder redegjorde for det som er gjort i forhold til neste års årsmøte. Det har vært dialog med Akershus Sau og Geit om å holde felles årsmøte, men pga. at det i Akershus arrangeres landbrukshelg sist i januar, ble dette alternativet uaktuelt. Leder har deltatt på møte med Landbruksråd Innlandet angående landbrukshelg i januar/februar 2015. Det kan da være aktuelt og holde årsmøte sammen med landbrukshelga hvis landbrukshelga blir midt i februar eller 1-dags årsmøte hvis landbrukshelga blir sist i januar.

Styret får fullmakt til å bestemme tid og sted for neste årsmøte.

Etter årsmøtesakene var det middag med lammelår på menyen. Det ble delt ut utmerkelse til beste avkomsgrensa bukk og fylkesmester i gjeterhund. Lista med mottakere av avlsstatuetter for værere ble lest opp, mens utdeling av statuettene vil foregå på årsmøte i værringen, Øyvind Løken delte ut premier fra NSG til Helge Nygjelten, Os og Ole Fredrik Dæhli, Ringsaker for å ha verva nye medlemmer.

Mona Malvik Arntzen /s/

Kjell Horten /s/

Kjell Gunnar Tveråen /s/
Møteleder

Toril Hårdnes /s/
Sekretær

Vedlegg 1.

Resultatregnskap 2013

Inntekter:	2013	Budsjett 2013	2012	2011
Refusjon medlemskontigent	149875	150000	148730	128525
Sekretærstøtte	50000	50000		
Salgsinntekt, sponsorer	300			
Kurstøtte BSF				15000
Renteinntekter	19688	19000	18911	16640
Sum inntekter	<u>219863</u>	<u>219000</u>	<u>167641</u>	<u>160165</u>
Utgifter:				
Sekretærutgifter	50000	50000		4002
Godtgj. styremedlemmer	62000	40000	20000	25000
Møtegodtgjørelse	73550	25000	24274	25526
Revisorhonorar	3000	18000	2800	
Arbeidsgiveravgift	8866	3000	3012	2785
Fremmede tjenester	3813	3000		
Regnskapshonorar	8050	3000	2002	
Bilgodtgjørelse	34714	15000	12152	14142
Reisekostnad	1436	1000	628	
Kontorutgifter	2975	1000	630	
Annonser/reklame	6563			
Gaver	335	2500	2250	400
Støtte/tilskudd	11000	30000	7000	
Garanti Høysterett			13688	
Møteutgifter	29285	20000	18291	14050
Bankgebyr	1907	1500	1360	2009
Div kostnader		5000	362	
Sum utgifter	<u>297494</u>	<u>218000</u>	<u>108449</u>	<u>87914</u>
Årsresultat	<u>-77631</u>	<u>1000</u>	<u>59192</u>	<u>72251</u>
Balanse pr. 31.12.2013				
Eiendeler:				
Bank:1822.30.56241	745783		661766	
1895.05.20732	2314		63329	
Kundefordringer	22635		22635	
Sum eiendeler	<u>770732</u>		<u>747730</u>	
Gjeld og egenkapital:				
Egenkapital 31.12.2013	652866		730496	
Offentlige avgifter	4970		1243	
Skattetrekk	22037		1875	
Skyldig lønn	80006		13754	
Levrandørgjeld	10853		360	
Sum gjeld og egenkapital	<u>770732</u>		<u>747728</u>	

Alvdal 20.jan.2014
Vekstra Nord Øst SA

Ole Nyhus

Vedlegg 2.

SØKNAD OM TILDELING AV MIDLER TIL AKTIVE LOKALLAG 2014

Søknaden sendes til: Hedmark Sau og Geit på e-post:

sekr.hedmark@sauoggeit.no

Søknadsfrist: 1. april 2014

Lokallagets navn:

Grunnlaget for tildeling av midler til aktive lokallag 2014 er dette skjemaet.

Minimumskrav: Siste årsmelding og regnskap, årsmøtereferat og styresammensetning er rapportert inn.

Alle innsendte søknader vil bli behandlet og framlagt for styret.

Lag som ikke sender inn søknad vil ikke bli med i styrets vurdering om tildeling av midler.

Årsmøter i lokallaget 3 siste år:

Medlemsinformasjon i posten, e-post og SMS:

Medlemsmøter/fagdager 2013:

Organisering av ullinnsamling og kadaverinnsamling og publisering:

Deltakelse på Hedmark Sau og Geit sitt årsmøte 2014?

Deltakelse på Hedmark Sau og Geit sine regionmøter 2013?

Innspill på høringsaker til fylkeslaget:

Oppdatering av lagets hjemmeside:

Utadrettet virksomhet: (media, kontakt med kommune, politikere, skole, barnehage)

Medlemsverving:

Fellesarrangement med andre lokallag og deltagelse på bygdedager ol.:

Gjeterhundaktivitet:

Økonomisk grunnlag:

Lokallagsbeholdning totalt:

Over - / underskudd siste år:

Merknader til økonomien:

LOKALLAGSKONTO NR.: _____

Dato: _____ Underskrift: _____

Vedlegg 3.

Innspill til jordbruksforhandlingene

- Tilskudd til husdyr på utmarksbeite må økes betraktelig. Dette er en fornybar ressurs som må utnyttes. Jmfør Matmeldinga. Tilnærmet økologisk produksjon som tilsier ren mat, en etterspurt vare.
- Utbetalingsprisen til bonden på da spesielt lammekjøtt må opp med kr.10,- pr kg for beste klasse (E). Differensieres ned i med kr 2,- pr kg /klasse. Dette for å stimulere til bedre kvalitet levert fra bonde. Bedre kvalitet = høyere salg.
- Geitmjolk med god kvalitet må betales bedre. Bedre kvalitetsmelk = økt salg.
- Midler til Innovasjon Norge må ikke innskrenkes. En forutsetning for yngre brukere at de har en økonomisk mulighet for å starte opp innen landbruket.
- Nydyrkingstilskuddet på økes. Det må gis midler til nydyrking slik at de som har mulighet for å dyrke jord nær bruket kan gjøre det.
- Prisen på avgiftsfri diesel må ned. Større bruk gir mye transport, er blitt en betydelig utgiftspost innen næringen.
- Tilskudd til ferie/fritid må økes. Rekruttering til landbruket betinger at de har mulighet til å ta seg fri som andre yrkesgrupper.
- Utbetalingsprisen til bonden på ull må økes. Da med størst vekt på beste kvalitet. Ull er i skuddet.
- Påsettlam / kje må medregnes og utbetales produksjonstilskudd for. Ved telling pr 31.12. Påsett-lammene/kjeene utgjør ca. 25 % av flokken, og er dermed en ganske stor andel av vinterfôra dyr i en besetning. Ble innført fordi mange fôret lammene over nyttår og dro tilskudd ut fra det. Ordningen må innføres på produksjonsdyr.
- FKT – middel potten må økes betraktelig. Dette for at beitebrukerne kan få utnyttet utmarka slik som før, og ikke bli økonomisk skadelidende

Vedlegg 4.

Arbeidsplan 2014

Mars:

Fellesmøte med styret og underutvalgene i HSG.

- Bedre samordning/ samkjøring.

April:

Fagdag.

- Fjøsbesøk i midt regionen hos en som satser på småfe.
- Innlegg av en veterinær om lamming og dens utfordringer.

Juli:

Rovdyrproblematikken.

- Hvordan opprettholde næringa i denne situasjonen?
- Innlegg ved bl.a. Øivind Løken, FKT – prosjektet.
- Legges til sørfylket.

August:

Fagdag.

- Besøke et godt organisert beitelag i Vingelen.
- Innlegg ved Jorun Stubsjøen, FM Landbruk og Rune Granås, Forsøksringen.

I løpet av sommeren/høsten:

Geitdag.

- Geita blir for lite nevnt innen organisasjonen. En fagdag i samarbeid med Tine burde gjennomføres.

Dialogmøtene legges til disse arrangementene.

Vedlegg 5.

Budsjett 2014

	Regn.2013	Regn.2012	Styrets forslag		Årsmøtets forslag		Vedtak
			Budsjett A	Budsjett B	Budsjett C	Budsjett D	
Inntekter:							
Refusjon medlemskontigent	149875	148730	150000	150000	150000	150000	150000
Sekretærstøtte	50000		50000	50000	50000	50000	50000
Salgsinntekt, sponsorer	300		10000	10000	10000	10000	10000
Kurstøtte BSF							
Renteinntekter	19688	18911	18000	18000	18000	18000	18000
Sum inntekter	219863	167641	228000	228000	228000	228000	228000
Utgifter:							
Sekretærutgifter	50000		50000	50000	50000	50000	50000
Godtgj. styremedlemmer	62000	20000	38000	38000	38000	38000	38000
Møtegodtgjørelse	73550	24274	60000	60000	60000	60000	60000
Revisorhonorar	3000	2800	3000	3000	3000	3000	3000
Arbeidsgiveravgift	8866	3012	7500	7500	7500	7500	7500
Fremmede tjenester	3813						
Regnskapshonorar	8050	2002	8000	8000	8000	8000	8000
Bilgodtgjørelse	34714	12152	30000	30000	30000	30000	30000
Reisekostnad	1436	628	1000	1000	1000	1000	1000
Kontorutgifter	2975	630	3000	3000	3000	3000	3000
Annonser/reklame	6563						
Gaver	335	2250	1000	1000	1000	1000	1000
Støtte/tilskudd	11000	7000	15000	15000			
Garanti Høysterett		13688					
Møteutgifter	29285	18291	25000	25000	25000	25000	25000
Bankgebyr	1907	1360	1500	1500	1500	1500	1500
Div., Kjøregodtgjørelse lokallag		362	0	15000	0	15000	0
Sum utgifter	297494	108449	243000	258000	228000	243000	228000
Årsresultat	-77631	59192	-15000	-30000	0	-15000	0

Vedlegg 6.

Leders tale til årsmøtet 2013

Småfeet er landets beste og billigste landskapspleier.

Der hvor utmarka tas ut av bruk, merker en det veldig fort hvordan det blir seende ut. Er det slik vi vil ha det? Er det slik vi vil at turistene skal se og oppleve Norge? Gjengrodde lier og hvor skogen stadig kryper oppover, det kan ikke fortsette slik!

Klima har selvfølgelig en betydning når slike ting skjer, men også småfeets bortgang har en minst like stor effekt på dette.

Med en Matmelding som kom for få år tilbake og som sier at matproduksjon basert på naturgitte ressurser skal økes med 1 % hvert år i 20 år, bør og må det være rom for mer småfe i dette landet. Matmeldinga sier jo det!

Vi har i dag en sjølforsyningsgrad på ca 40 % av mat i dette landet. Kina har mål om 95 %. Verdens befolkning øker raskt, og de trenger mat. Innen 2050 vil vi være 6,5 millioner mennesker i Norge, og 9 milliarder mennesker i verden. Jordbruksarealene blir mindre, men en ting er sikkert, disse menneskene må ha mat! Hvem skal produsere den? Da er den lille bonde god å ha! Dette i tillegg til tilgangen på rent vann kommer til å bli den største utfordringa for verdenssamfunnet!

En ser det godt hvordan f.eks. Kina kjøper opp store landområder for å produsere mat på i framtiden. Å tro at vi i framtiden kan fortsette og importere like mye som vi gjør i dag, er rett og slett naivt! Vi kan ikke basere oss på at vi kan kjøpe oss ut av enhver knipe, matproduksjonen må opp!

De yngre blir mer og mer opptatt av ren mat. Det kan ikke bli mye renere enn utmarksprodusert lammekjøtt og geitemelk! Dette har vi frontet, og blir noe av det viktigste og sette fokus på i fremtiden!

Dette betinger at forholdene legges til rette fra statlig hold. Det må legges til rette med en helt annen rovdyrpolitikk og at vi får en inntektsopptrapping i kroner som er akseptabel og som gjør landbruket attraktivt for de som driver nå, og ikke minst for de yngre som vil satse på landbruket.

Ferie og fritid er og et viktig element å få bakt inn i jordbruksforhandlingene. Vi har verdens viktigste yrke, og da må staten og innse at vi må ha mulighet til å leie inn hjelp slik at ferie kan bli annet enn et fremmedord i bondestanden!

Det er flere som satser friskt på småfe. Det er utrolig viktig at vi støtter opp om disse.

Å være med og påvirke, prøve å få myndighetene til å forstå, er og blir en veldig viktig oppgave for oss alle framover. De som satser gjør en veldig viktig jobb for distrikts-Norge. De er kulturpleiere, guider i fjellet, holder liv i grendesamfunnene, og så er de matprodusenter! De har trua på yrket sitt!!

Å være bonde er jo trivelig og da:-)

Det er dristig og satse flere millioner på da spesielt sau slik situasjonen er i dag på flere måter. Å gi disse et klapp på aksla, ta en telefon, eller helst ta en tur. Miljøet i næringa er tilnærmet borte flere steder. Her har vi en jobb og gjøre. Arrangere et fjøsmøte, en fagdag, er noe som bør prioriteres. Vi har alle noe og lære, sosialt er det og.

Det er fokus på matvarekjedene. Få matvarekjeder tilsier en vanvittig makt i deres hender. Skulle det skje at disse får styringa, markedsreguleringa blir borte innen næringa, ja da frykter jeg alvorlig for da spesielt distrikts-Norge! Importen kommer til og øke, vi har ikke sjans til å produsere til importpris. Her må vi følge med og gjøre det vi kan for å forhindre at så skjer.

Det er utfordrende og drive med utmarksbasert matproduksjon. Rovdyrpolitikken er så på feilspor som det går an! Mange gir opp hele husdyrholdet, påkjenninga både psykisk og økonomisk blir for belastende. De orker rett og slett ikke mer, se på lidelsene til dyra som de er så glade i blir for tung og bære. Slakteriet blir deres utvei for de få dyrene som er igjen etter en heftig rovdyrssommer.

Hvis staten hadde fulgt opp sine vedtak, hørt på mennesker med erfaring og tatt dette innover seg, tror jeg faktisk mange har sett en helt annen hverdag enn den vi ser i dag!

Rovdyrproblematikken tar omtrent all vår tid innen fylkeslaget. Det er frustrerende, en blir motløs og forbannet. Men vi kan rett og slett ikke gi opp, ikke si det nytter. Gjør vi det er småfeholdet snart en sagablott.

Slik situasjonen er blitt er det flere som velger forskjellige løsninger med dyra sommerstid. Noen velger innmark, noen flytter dyra og noen biter seg fast der de er. La det være helt greit så lenge det skjer frivillig!

Vi er for få til å krangle innad om slike ting. For å i det hele tatt overleve psykisk og økonomisk tar noen slik valg. La oss stå sammen, det er vår beste mulighet. Sammen er vi sterke!

Vi har en langstrakt grense mot nabolandet Sverige. Rovdyra er ikke så veldig dyktige på å lese kart. Vi har sagt nulltoleranse for ulv i Norge, skal vi ha det må de være i hegn. Flere organisasjoner innen næringa har gitt sin tilslutning til dette. Dette er noe vi fortsatt må kjempe for å oppnå.

De andre rovdyra skaper og store problemer. Har ikke helt skjønt antall hannbjørner kontra binner. Tror en hannbjørn klarer og pare mer enn en binne.

Krokann-dommen ble endelig fastsatt 5 desember 2013. Denne er etter mitt syn tindrende klar ang erstatning for småfe tatt av rovvilt. Hva gjør fylkesmannen i Hedmark? Jo ett drøss med avkortninger. Tallene for 2013 er omtrent helt like som i 2012 når det gjelder full erstatning og avkortning. Skjønn det den som kan! Dette er fulgt opp, og hvis ikke fylkesmannen gir etter og etterbetaler klagesakene, blir det en ny rettsrunde. Dette da i samarbeid med Bondelaget og Bonde og Småbrukerlaget, da på sentralt hold.

Vi er ingen politisk organisasjon. Men vi kan påvirke de folkevalgte, og det er noe vi bruker mye tid på. Alt for mye tid! Vi er bønder, ikke byråkrater!

Det er nylig innvilget et geiteprosjekt ved Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU). Det skal muligjøre stor satsing på geit de kommende år.

Prosjektet har tittelen « Produksjon av geitemjølkk med høy kvalitet ved økt bruk av norske fôrmidler og forbedre fôrutnyttelse.»

Hovedmålet er å frembringe ny kunnskap som kan sikre forbedringer i geitemjølkkvaliteten ved bruk av norske forressurser.

Det skal settes fokus på økt bruk av norske råvarer i kraftfor.

Et beiteforsøk skal gjennomføres i felt der bedre utnyttelse av utmarksbeiter ved mer optimal kraftforstrategi i beitetida inngår. Det skal også gjennomføres feltforsøk på hvordan ulike kraftforstrategier rundt kjeing virker inn på ytelse, mjølkekvalitet og dyrehelse.

Det er bruk for egnede forsøksverter fra hele landet. Dette er noe geitebrukerne i Hedmark bør være med på!

Kvoteordningen innen geitmjølkk produksjonen er utfordrende og rimelig håpløs etter mitt skjønn.

Å leie kvote for å bygge ut, og deretter kanskje miste kvota til utleier som da vil bygge ut henger ikke helt på greip.

Er jo bra at flere vil satse på geit, men regelverket burde endres for å sikre for de som bygger ut. Her bør det gjøres en jobb!

Saneringa innen geitbrukene er nærmest fullført i Hedmark, siste gjøres nå i 2014.

Dette har vært kjempebra! Medført friskere geiter som melker mer. Kvaliteten har gått opp. Men det er et men. Salget er ikke godt nok! Her må det gjøres mer for å få flere geitprodukter ut i butikkene. Tine bør være en sentral aktør her.

Radiobjøller type Find my sheep er et godt og effektivt hjelpemiddel i områder med da spesielt dårlig mobildekning.

En har oversikt over hvor dyra er, en finner raskt igjen dyr med dette verktøyet.

Fargesignal gir beskjed om dyret har vært lenge i ro, eller beveger seg.

Dette tilsier at en kan oppspore skadde dyr og også finne igjen kadaver.

I sankinga kan en spare mye leting, pc-en viser hvor dyra er.

Radio bjøller er ikke å regne som et direkte tapsreduserende tiltak står det i forskriften. Da er heller ikke radio-bjøller ene delen av to deler som kreves ved søking om forberedte tiltak.

Myndighetene sier at det knytter seg klare driftsmessige fordeler ved bruk av radio-bjøller gjennom en effektivisering av tilsyn og sanking. Og at det derfor er rimelig med en egenandel. Kommer det noe som fungerer, kommer det jammen noe tilbake fra myndighetene som i hvertfall ikke gjør hverdagen enklere.

De trækker stadig ned på beitebrukerne. Er det rart noen gir opp!

Hunden er menneskets beste venn.

En gjeterhund som da selvfølgelig må fungere, er den billigste, kjappeste og beste medhjelper på mange områder i næringa.

Den er nærmest uunnværlig gjennom store deler av året på et sauebruk.

På jordet, ved tilsyn og ved sanking ser en virkelig nytten av vår firbente venn.

Det jobbes aktivt innen gjeterhund i fylket. Vi har jo EM vinnere i fylket, kjempebra!

Ambisjonsnivået hos mange er kanskje ikke så høyt, dra disse med i miljøet tror jeg er viktig.

Det er mange beitelag som fungerer bra i fylket. Det søkes om midler og ting blir gjort. Fellesskapet her er noe som kommer til å bli enda viktigere i framtiden.

Å ha noen og støtte seg på, dele ting med, diskutere med er limet.

En enkelt beitebruker er et lett bytte, flere i lag står bedre rustet.

Så litt om ull. I flere tiår har den norske ulla slitt på det norske markedet. Fleecen og akrylen gjorde sitt inntog på 70 tallet.

Så gikk vi glipp av Vegard Ulvang`s satsing på ullundertøy. De måtte importere fra utlandet fordi den norske ulla var for grov.

Nå er ting i ferd med å skje. Devold har for første gang siden starten av 90 tallet tatt inn et parti norsk ull!

I Selbu ligger et lite spinneri som har ett års ventetid, de bruker ull fra bevaringsverdige saueraser.

I følge Sissel Berntsen som er leder i fagtjenesten for ull, er det mer finfibra ull som etterspørres.

I 1978 var det 52 forskjellige ullklasser, i dag er det 16.

Ulla blir dermed sortert mye grovere enn før. Kanskje det ikke var så dumt det de drev med før i tiden.

Sauen produserer både ull og kjøtt. Dette tilsier at vi stadig må jobbe mot bedre kvalitet for begge deler.

Takk til Nortura som støtter Hedmark Sau og Geit
med sekretær- og kasserertjeneste

Nortura
- fra råvarer til merkevarer